

ALITURGICKÉ DNI

ale starobylú prax našej cirkvi. Inštrukcia pre aplikáciu bohoslužobných predpisov CCEO, ktorá je pre nás záväzným dokumentom, sa odvoláva na vyjadrenia Druhého Vatikánskeho koncilu, ktorý hovorí, že nie je možné zaviesť do obradov a disciplíny spomínaných cirkví zmeny, iba ak z dôvodu skutočného organického vývoja.

Dalej hovorí, že ak sa od nich vinou okolností alebo osôb nenáležite odchýlili, majú sa usilovať o návrat k starootcovským tradíciám. A k tejto tradícii patrí aj dodržiavanie aliturgických dní, kde inštrukcia doslova hovorí: „Keď si uvedomíme, že radostná a sviatočná dimenzia eucharistie, prežívaná ako udalosť a nie ako zvyk, žila v kresťanskej antike a zachovala sa vo viacerých východných liturgiách, zistíme, že zanechanie takej praxe by prispelo k zníženiu plného zmyslu božskej liturgie, ktorá sa plne slávi slávnostným spôsobom ako vyvrcholením a ako pečaťou celého prípravného putovania, rozdeleného do slávení rôzneho druhu.“

Naša východná tradícia kladie

FARSKÉ OZNAMY

◆ V stredu 6. decembra je sviatok sv. Mikuláša. Sv. liturgie o 6:30 hod. a 18:00 hod. budú s myrovaním.

◆ V piatok 8. decembra máme prikázaný sviatok Nepožkvrneneho počatia presv. Bohorodičky sv. Anny. Sv. liturgie budú 6:30 hod. a o 17:30 hod. V tento deň je voľnica.

◆ V nedeľu 10. decembra vás pozývame na večiereň o 17:00 hod. a chvály s modlitbami príhovoru so začiatkom o 18:00 hod.

◆ V nedeľu 17. decembra vás pozývame k predvianočnej sv. spovedi. Začína sa o 14:00 hod. Spovedať prídu viacerí

v pôstnom období dôraz na vnímanie cirkvi ako cirkvi putujúcej. V pozadí vnímame skúsenosť Izraelitov, ktorý 40 rokov putovali púšťou, kým konečne prišli do zaslúbenej zeme. Tak aj my 40 dní putujeme púšťou, aby sme mohli potom vystúpiť na nebesia. Vždy totiž, keď slávime eucharistiu, vystupujeme tam, kam vystúpil Kristus, aby sme mohli jesť a piť pri Jeho stole. Slávenie eucharistie je slávením vstupu a zaujatia zaslúbenej zeme, ktorú nám pripravil Boh. V tom teda spočíva jeden z hlavných dôvodov princípu nezlučiteľnosti slávenia eucharistie s pôstom. To zároveň nevyučuje prítomnosť eucharistie medzi nami, keď ju pri liturgiách vopred posvätených darov môžeme pravidelne prijímať ako posilu na ceste „púšťou“ Veľkého pôstu.

Aj skrze tieto aliturgické dni, ale predovšetkým účasťou na veľkopôstnych bohoslužbách, môžeme znova viac objaviť bohatstvo a krásu nášho obradu, k čomu nás vyzýva aj všeobecná cirkev.

Prípravil o. Peter Šturák ml.

kňazi. V tento deň bude po sv. liturgii o 10:00 hod. naša tradičná vianočná burza.

◆ Farská zbierka na stavbu fary bude v nedeľu 10. decembra po oboch sv. liturgiách.

◆ Spovedať chorých budeme pred Vianocami v piatok 15. decembra. Svojich chorých nahláste v sakristii chrámu do tohto termínu.

◆ V sakristii máme na predaj dva typy kalendárov - stolný o. redemptoristov za 2,-€ a nástenný o. baziliánov za 1,-€.

o. Peter Kačur

INFORMÁTOR

INFORMÁTOR

GR. KAT. FARNOSTI PREŠOV - SÍDLISKO 3

22

2017

ročník XV.

Praskliny môjho života

Predavač s vodou vykonával každé ráno rovnaký rituál - položil si na rameno palicu a na každý koniec pripieval džbán. Potom išiel k rieke, naplnil džbány vodou a doniesol ju zákazníkom do mesta.

Jeden zo džbánov mal však veľa trhlin a strácal veľké množstvo vody. Druhý bol nový a veľmi pyšný na svoju prácu, pretože jeho majiteľ získaval z predaja vody, ktorú nosil, veľké množstvo peňazí.

Po určitom čase začal mať popraskaný džbán komplexy a cítil sa pred druhým menejcenný. A tak sa raz rozhodol porozprávať sa s majiteľom. Navrhol mu, aby ho odložil, keď mu už takmer neslúži.

„Vieš“, povedal mu veľmi smutne, „som si vedomý svojich obmedzení. Dobré viem, že kvôli mne prichádzaš o množstvo peňazí. Som samá trhlinka a keď dorazíme do mesta, som už poloprázdny. Nedá sa nič robiť. Odpusť mi prosím moju slabosť. Kúp nový džbán, ktorý odvedie lepšie svoju prácu a mňa odlož pri ceste. Už ti neslúžim...“ „Dobre“, odpovedal majiteľ, „ale zajtra sa o tom ešte v klude porozprávame.“

Na druhý deň sa predavač cestou otočil k popraskanému džbánu a povedal: „Pozorne sa pozri na okraj cesty a povedz mi, čo tam vidíš?“ „Nikdy som si to nevšimol“, odpovedal popraskaný džbán, „ale až teraz vidím, že okraj cesty je posiaty kvetinami. Je to krásna!“

„Tak vidíš, milovaný džbán“, odpovedal predavač s úsmevom, „okraj cesty je krásny ako záhrada a je to vďaka tebe, pretože ho zavláhuješ každý deň cestou

od rieky. Už pred veľmi dlhou dobou som si všimol, že strácaš veľa vody, preto som kúpil semená kvetín všetkého druhu a jednou cestou k rieke som ich zasieval na okraj. A pri spiatocnej ceste, bez toho, aby si to tušil alebo si to želal, si ty sám moju sadbu zalieval. Každý deň sa tak vďaka tvojim trhlinám prebudilo mnoho semien, otvorili sa ich púčiky a ja ich môžem teraz odtrhnúť, zviazať do kytice a ponúknuť Stvoriteľovi.“

A ten dobrý muž sa sklonil a začal vyberať tie najkrajšie kvety, ktoré počas toho dňa vyrástli a ponúkol ich Stvoriteľovi všetkého.

Teraz džbán pokropil cestu ešte lepšie. Nielen vodou z prasklín, ale aj svojimi slzami vďačnosti.

Opäť sa pripravujeme na oslavu sviatkov Narodenia Pána. Ježiš sa opäť raz chce narodiť do tohto sveta skrze naše srdcia. Zase tá istá cesta. Rok čo rok. Stále ten istý sled udalostí. Námaha, zhon, ustarostenosť - toto všetko nás častokrát sprevádza kvôli pár chvíľam, ktoré zažijeme pri tom ako sa všetci spolu stretáme a strávime spoločne čas. Čas, ktorý Kristus daroval nám. Daroval ho nám, aby sme boli šťastní.

Možno si niekedy pripadáš aj ty ako ten popraskaný džbán, ktorý už nie je súci nanič. Možno to chceš všetko hodiť za hlavu. Ale aj tvoje slabosti môže Kristus premeniť na niečo nádherné. Môže cez teba prebudiť svet naokolo a ľudí v ňom k životu a urobiť ho farebným. A prečo? Lebo aj tento rok sa narodí. Ponúkneš mu svoje praskliny?

o. Peter Kačur

LITURGICKÝ PROGRAM

Pondelok, 4. december

Svätá veľkomočenica Barbora
06:30 csl. sv. lit. (HP 109); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 108); Ap. zač. 308 (Hebr 3, 5 – 11; 17 – 19); Lk zač. 102 (20, 27 – 44)

Utorok, 5. december

Náš prepodobný a bohonositeľský otec Sáva Posvätený
06:30 sl. sv. lit. (PZ 289); 18:00 csl. sv. lit. (HP 301); Ap. zač. 310 (Hebr 4, 1 – 13); Lk zač. 106 (21, 12 – 19)

Streda, 6. december

Náš otec svätý Mikuláš Divotvorca, arcibiskup lykijskej Myry. Myrovanie.
06:30 csl. sv. lit. (HP 303); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 290); Ap. zač. 312 (Hebr 5, 11 – 6, 8); Lk zač. 104 (21, 5 – 7. 10 – 11. 20 – 24)

Štvrtok, 7. december

Predsviatok počatia presvätej Bohorodičky
06:30 sl. sv. lit. (PZ 112); 18:00 csl. sv. lit. (HP 304); Ap. zač. 315 (Hebr 7, 1 – 6); Lk zač. 107 (21, 28 – 33)

Piatok, 8. december

Počatie presvätej Bohorodičky svätou Annou. Volnica.
06:30 csl. sv. lit. (HP 305); 17:30 sl. sv. lit. (PZ 292); Ap. zač. 317 (Hebr 7, 18 – 25); Lk zač. 108 (21, 37 – 38; 22, 1 – 8)

Sobota, 9. december

Náš prepodobný otec Patapios
06:30 csl. sv. lit. (HP 115); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 115); Ap. zač. 220b (Ef 2, 11 – 13); Lk zač. 72 (13, 18 – 29)

Nedeľa, 10. december

2. hlas. Dvadsaťsiedma nedeľa po päťdesiatnici. Svätí mučeníci Méнас, Hermogenés a Eugraf.
08:00 csl. sv. lit. (HP 98); 10:00 sl. sv. lit. (PZ 97); Ap. zač. 258 (Kol 3, 12 – 16) (z 30. týždňa); Lk zač. 85 (17, 12 – 19)
17:00 Večiereň

18:00 Modlitby chvál

Pondelok, 11. december

Náš prepodobný otec Daniel Stĺpnik
06:30 csl. sv. lit. (HP 109); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 108); Ap. zač. 319 (Hebr 8, 7 – 13); Mk zač. 33 (8, 11 – 21)

Utorok, 12. december

Náš prepodobný otec Spiridon Divotvorca, trimitunský biskup
06:30 sl. sv. lit. (PZ 109); 18:00 csl. sv. lit. (HP 110); Ap. zač. 321 (Hebr 9, 8 – 10. 15 – 23); Mk zač. 34 (8, 22 – 26)

Streda, 13. december

Sv. muč. Eustratios, Auxencius, Eugen, Mardarios a Orest
06:30 csl. sv. lit. (HP 307); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 295); Ap. zač. 323 (Hebr 10, 1 – 18); Mk zač. 36 (8, 30 – 34)

Štvrtok, 14. december

Svätí mučeníci Tyršos, Leukios, Filemon, Apollónios a Kallinik
06:30 sl. sv. lit. (PZ 112); 18:00 csl. sv. lit. (HP 113); Ap. zač. 326 (Hebr 10, 35 – 11, 7); Mk zač. 39 (9, 10 – 16)

Piatok, 15. december

Svätý hieromučeník Eleuterios
06:30 csl. sv. lit. (HP 114); 17:30 sl. sv. lit. (PZ 114); Ap. zač. 327 (Hebr 11, 8. 11 – 16); Mk zač. 41 (9, 33 – 41)

Sobota, 16. december

Svätý prorok Aggeus
06:30 csl. sv. lit. (HP 115); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 115); Ap. zač. 228 (Ef 5, 1 – 8); Lk zač. 74 (14, 1 – 11)

Nedeľa, 17. december

Hlas. 3. Nedeľa svätých praotcov
08:00 csl. sv. lit. (HP 308); 10:00 sl. sv. lit. (PZ 294); Ap. zač. 257 (Kol 3, 4 – 11); Lk zač. 76 (14, 16 – 24)
14:00 Predvianočná sv. spoveď
o. Peter Šturák ml.

 - zdržanlivosť od mäsa

PÔST - FILIPOVKA

Na všetky veľké udalosti vo svojom živote sa náležite pripravujeme. Upratujeme dom alebo byt v ktorom bývame, pečieme koláče, pripravujeme kytice, obliekame si krásne šaty... Niečo podobné budeme robiť aj teraz, budeme sa pripravovať na veľkú slávnosť, sviatok Narodenia Ježiša Krista. Na tento sviatok sa pripravuje Cirkev pôstnym obdobím, ktoré ho predchádza. Pôst pred Narodením Pána je nazývaný Filipovka, pretože sa začína deň po sviatku sv. apoštola Filipa. Pôst bol zavedený, aby pripravil Cirkev na dôstojnú oslavu veľkého a svätého dňa Kristovho narodenia.

Prvá zmienka o prípravnom období pred Narodením Pána – filipovke – je v dekrété koncilu zo Zaragozy (380). Konciloví otcovia sa uzniesli, že každý kresťan má od 17. decembra do Bohozjavenia (6. januára) chodiť denne do chrámu. Na synode v Mac (v dnešnom Francúzsku) r. 581 bolo schválené, že každý kresťan sa má od sviatku sv. Martina (11. novembra) až do 24. decembra postiť trikrát do týždňa (pondelok, streda, piatok).

Zmienku o pôste pred Narodením Ježiša Krista nachádzame v Koptskom kalendári v 8. storočí. Ján Pôstnik, patriarcha Carihradu, ustanovuje pravidlo: „Patrí sa, aby sa veriaci zdržiavali od mäsa po dve štyridsiatnice, t.j. v čase Filipovky a v čase pôstu Petra a Pavla“.

V 9. storočí sa celý Východ podriadil tejto disciplíne a prijal pôst pred sviatkami Narodenia Ježiša Krista. Súčasné liturgické obdobie pred Narodením Ježiša Krista bolo definitívne ustálené na Konštantínopolskom sneme v roku 1166. Koncil sa uzniesol, že pôst sa bude začínať 15. novembra a bude trvať do 24. decembra vrátane. Tak bol ustanovený ďalší 40-dňový pôst. Aj cieľom tohto pôstu je modlitbou a pôstom sa pripraviť

na sviatok Narodenia Ježiša Krista.

Predvianočný pôst sa v cirkvi prijal podľa starozákonných patriarchov, ktorí s veľkou vierou očakávali príchod Mesiáša. V čase filipovky chce Cirkev utvrdiť srdcia veriacich vo viere príkladom ako starozákonných, tak aj novozákonných svätých, ktorých pamiatku slávi v tomto predvianočnom pôstnom období. Vidieť to môžeme najmä pri slávení posledných dvoch nediel pred sviatkom Narodenia Ježiša Krista, ktoré sú zasvätené pamiatke svätých Praotcov a svätých Otcov.

„Štyridsaťdenný pôst pred Narodením Ježiša Krista je podobný Mojžišovmu pôstu na vrchu Sinaj. Po štyridsaťdennom pôste prijal tabule Božích prikázaní. Zachovajme aj my štyridsaťdenný pôst a prijmime živé Slovo Božie vtelené z Panny a prijmime aj jeho telo – pristúpme k svätému prijímaniu“ (Simeon Solúnsky).

ALITURGICKÉ DNI

Okrem Filipovky poznáme v našej Cirkvi aj ďalší 40 dňový pôst, Veľkú Štyridsiatnicu, teda pôst, ktorým sa pripravujeme na náš najväčší sviatok Vzriesenia Pána.

Tento Veľký pôst vo východnej tradícii má svoje osobitné liturgické predpisy, medzi ktoré patrí napr. to, že nie vo všetky dni cez týždeň sa slúži božská liturgia. Tieto dni sa nazývajú tzv. aliturgické dni. Tento spôsob liturgickej služby sa vyvinul z toho, že v prvotnej cirkvi bolo slávenie eucharistie vždy spojené s agapé, a to by sa protivilo charakteru pôstu. Eucharistické slávenie bolo preto vyhradené iba na nedeľu, neskôr aj na sobotu. Celá táto služba má kajúci charakter – svojimi textami, spôsobom spevu, poklonami. Počas celého pôstneho obdobia si človek môže viac uvedomiť svoje slabosti, nedostatky a hriechy, aby odpúšťal a prosil o odpustenie

Treba zdôrazniť, že v prípade tzv. aliturgických dní nejde o nejakú novinku,

